

P O S U D E K
vedoucího rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Irena Lazurová, LL.M.

Název práce: Náhradní výživné v teorii a v praxi (přepracovaná verze)

Jméno a příjmení školitele: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola na plagiáty: shoda 84 % (21. 09. 2022). Vysoké procento shody je dáno tím, že jde o přepracovanou práci, která je předkládána po první neúspěšné obhajobě, a shoduje se proto v podstatném rozsahu s první verzí odevzdané práce téže autorky.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila po konzultaci se mnou téma velmi aktuální, které jistě zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, a to zejména s ohledem na přijetí zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném, a na několikaletou intenzivní odbornou diskusi, jež jeho přijetí předcházela. Nelze říci, že by šlo o právní úpravu, která se opírá o jednoznačný doktrinální konsensus, ba naopak. Svou prací se autorka dotkla celé řady diskutovaných problémů souvisejících s novou právní úpravou náhradního výživného. Oceňuji, že – jako praktikující advokátka mající s vymáháním výživného svou zkušenost – poukázala právě na mnoho nezamýšlených problémů, které zavedení nového institutu v praxi vyvolalo. Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle (teze a dílčí teze) s vědomím, že téma je poměrně úzké s nulovou judikaturou a v literatuře tuzemské zatím neuchopené (s výjimkou jednoho autorského komentáře k zákonu). Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i v práci samé je uplatněna základní analyticko-deskriptivní metoda, která je zdařile argumentačně rozvíjena, aby nakonec autorka dospěla k syntetizujícímu závěru a přinesla nové poznatky do probíhající diskuse. Lze ocenit, že autorka neváhala poukázat na konkrétní problémy této části rodinného práva, jež na praktických případech rovněž vhodně demonstruje. Z hlediska zajímavě zvoleného tématu je prospěšné, že autorka provádí – byť stručně a náznakem – srovnání se slovenskou právní úpravou, což přináší cenné poznatky, nakolik platí na Slovensku podobně motivovaná úprava již mnoho let.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (227 tis. znaků) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 5 částí a řady podkapitol, kdy první kapitola usiluje o základní charakteristiku institutů výživného a vyživovací povinnosti k dětem obecně, stavu odkázanosti, popisují jeho účel, historii, smysl, systematiku a funkci v právním řádu. Druhá kapitola představuje vlastní analýzu právní úpravy náhradního výživného s relevantními exkurzy do OZ a do veřejnoprávních předpisů (ať již jde o předpisy práva sociálního zabezpečení, správního práva a práva procesního), kdy autorka vhodně tematizuje vybrané instituty vyživovací povinnosti.

Zvlášt' se pak autorka zabývá problematikou dopadů náhradního výživného na relevantní společenské aktéry jako jsou exekutoři, OSPOD a úřady práce.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň přepracované verze práce byla již podrobena náležitě revizi a v textu byly odstraněny vytykané chyby.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy *de lege ferenda*)

Práce předkládá několik podnětných názorů a závěrů. Autorka uchopila problematiku spíše standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*. Autorka by se mohla u ústní obhajoby blíže vyjádřit k problematice:

- Co pro českou právní úpravu plyne z analýzy aktuální slovenské úpravy? Jaké poučení pro náš kontext by autorka vyvodila?
- Jak autorka hodnotí prvotní statistická data (kvantitativní ukazatele) ohledně čerpání náhradního výživného a úspěšnost jeho následného vymožení?
- Jak autorka hodnotí míru aplikovatelnosti obecných předpisů soukromého práva na problematiku náhradního výživného?
- Jaké jsou (legislativní) alternativy institutu náhradního výživného?
- Je adekvátně řešen přechod pohledávky na výživné na stát? Jakou povahu má tato pohledávka?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce na velmi dobré úrovni, a to jak z hlediska rozsahu, tak svou kvalitativní analýzou. Prokazuje komplexní znalosti vybrané hmotněprávní problematiky podpořené znalostmi související procesní problematiky i širší orientaci v oboru a neshledal jsem v ní žádné podstatné nedostatky. Práce tak splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto stupně.

Závěr:

Předložená práce prokázala samostatnost při zpracovávání zvoleného tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně i ostatních právních předpisech. Své dílčí poznámky, připomínky a náměty jsem vyjádřil výše v posudku. Práci doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením: **prospěla.**

Datum: 3. 10. 2022

Podpis vedoucího rigorózní práce